

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลอนก้ายาน

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จัดทำขึ้นเพื่อให้รับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ครอบคลุมตามประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นายเชมชาติ วิเสโส

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดอนคำยาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๓
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๔
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๔
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๕
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๙
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๑๑
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๑
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๑๙
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๒๑
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๒๑
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๒๑
๓.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร	๒๑
ภาคผนวก	๒๔
โครงการ	๒๕

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงแผนผังที่ตั้งและอาณาเขตตำบลดอนก่ายาน	๑
ภาพที่ ๒ แสดงแผนที่จุดดิน ตำบลดอนก่ายาน	๙
ภาพที่ ๓ ปฏิทินการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์	๑๒
ภาพที่ ๔ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าว ตำบลดอนก่ายาน	๑๔
ภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลดอนก่ายาน	๑๖
ภาพที่ ๗ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลดอนก่ายาน	๑๖
ภาพที่ ๘ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลดอนก่ายาน	๑๖

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ตารางที่ ๒	แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยา ของตำบลดอนก่ายานแยกตามหมู่บ้าน	๔
ตารางที่ ๓	แสดงข้อมูลประชากรของตำบลดอนก่ายาน	๕
ตารางที่ ๔	แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลดอนก่ายาน ระดับประถมศึกษา	๕
ตารางที่ ๕	แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลดอนก่ายาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	๖
ตารางที่ ๖	แสดงรายชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตำบลดอนก่ายาน	๖
ตารางที่ ๗	แสดงรายชื่อวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนก่ายาน	๘
ตารางที่ ๘	แสดงรายชื่อกลุ่ม ๓ก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒	๘
ตารางที่ ๙	แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๑๐
ตารางที่ ๑๐	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ตำบลดอนก่ายาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๓
ตารางที่ ๑๑	แสดงพื้นที่ปลูกพืชผัก ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙-๖๑	๑๔
ตารางที่ ๑๒	แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช	๑๕
ตารางที่ ๑๓	ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๗
ตารางที่ ๑๔	การจัดทำ TOWS Matrix	๑๙
ตารางที่ ๑๕	ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนา การเกษตรระดับตำบล	๒๒-๒๓

บทที่ ๑

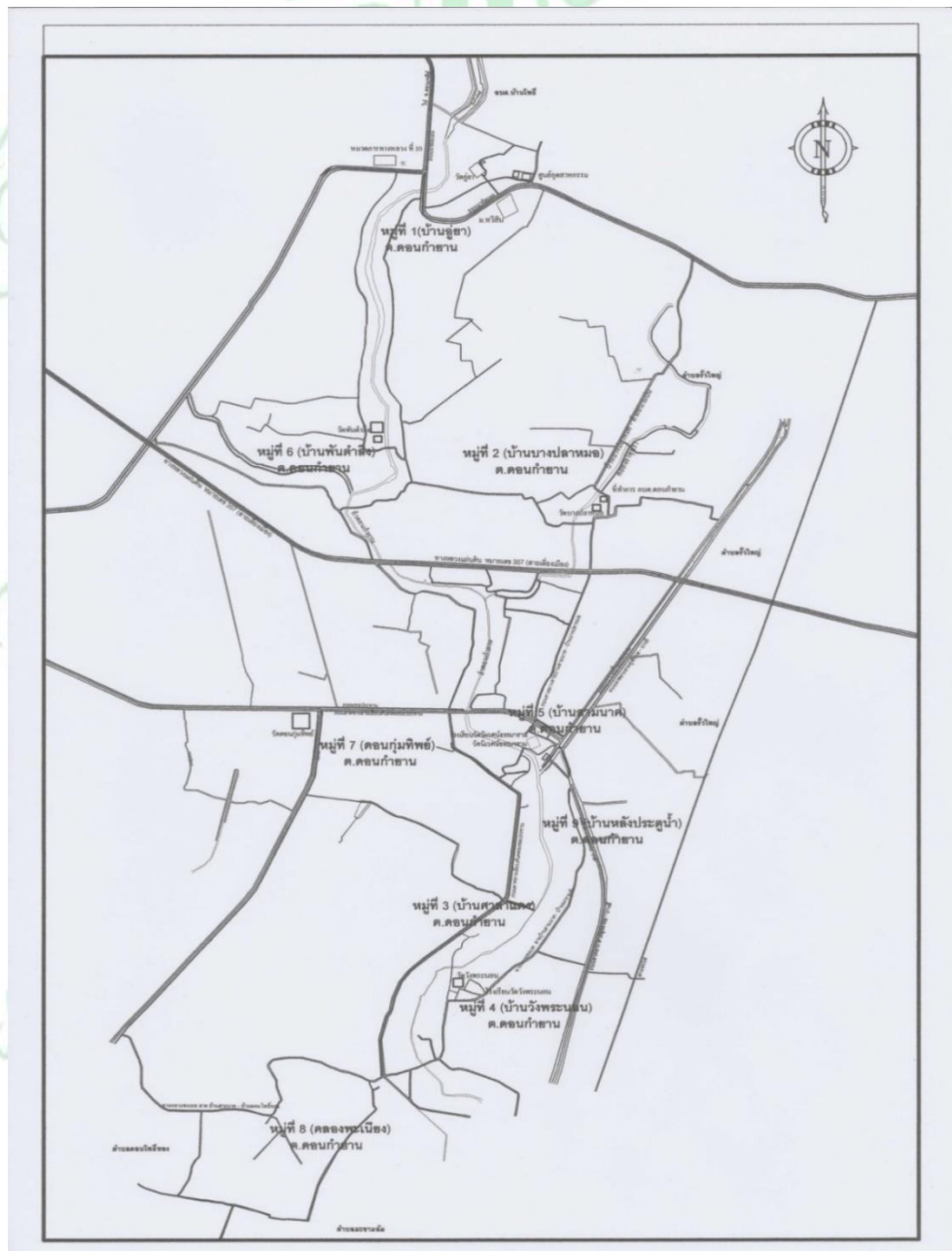
ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

☆ ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลดอนก่ายาน

☆ ตำบลดอนก่ายานตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓๐.๒๑๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๘,๘๘๓ ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรีทางทิศตะวันตก ประมาณ ๖ กิโลเมตรโดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ภาพที่ ๑ แสดงแผนผังที่ตั้งและอาณาเขตตำบลดอนก่ายาน

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลดอนก่ายาน

- ☆ ทิศเหนือติดต่อดำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากถนนสายบ้านลาดตานวล บริเวณพิกัด P S ๑๕๔๐๒๘ ไปทางทิศตะวันออกตามถนนสายมาลัยแมนถึงสวนน้ำสมอรุณ บริเวณพิกัด P S ๑๖๕๐๐๒ ไปทางทิศตะวันออกตามถนนร.พ.ช. สิ้นสุดที่ถนนสายมาลัยแมน ลำรางหนองเสือ บริเวณพิกัด P S ๑๗๙๐๐๓ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๒ กิโลเมตร
- ☆ ทิศตะวันออกติดต่อดำบลรั้วใหญ่ และตำบลทับตีเหล็ก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากถนนมาลัยแมนลำรางหนองเสือ บริเวณพิกัด P S ๑๗๙๐๐๓ ไปทางทิศใต้ตามแนวคันนาสิ้นสุดที่บ้านสะแกยางหมู่ ตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า บริเวณพิกัด P S ๑๘๕๔๔๕ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๖ กิโลเมตร
- ☆ ทิศใต้ติดต่อดำบลบ้านสะแกยางหมู่ และตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากบ้านสะแกยางหมู่ ตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า บริเวณพิกัด P S ๑๘๕๔๔๕ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามแนวคันนา สิ้นสุดที่ถนนสายพัฒนา บริเวณพิกัด P S ๑๒๙๘๒๒ รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๓ กิโลเมตร
- ☆ ทิศตะวันตกติดต่อดำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากถนนสายพัฒนา บริเวณพิกัด P S ๑๒๙๘๒๒ ไปทางทิศเหนือตามถนนสายมาลัยแมนถึงคลองสามเหลี่ยม บริเวณพิกัด P S ๑๒๓๙๘๒ ไปทางทิศใต้ตามถนนสายมาลัยแมน สิ้นสุดที่ถนนสายลาดตานวล บริเวณพิกัด PS ๑๕๔๐๒๘ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๗ กิโลเมตร

☆ **ขอบเขตการปกครอง**

ตำบลดอนก่ายาน แบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๙ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านอยู่ยา	โดยมี นายณัฐธัญพงษ์ จิตต์ใจฉ่ำ	ดำรงตำแหน่ง กำนันประจำตำบล
หมู่ที่ ๒ บ้านบางปลาหมอ	โดยมี นางสาวฉวีวรรณ ศรีสมพันธุ์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านศาลาแดง	โดยมี นายนพัส พันธุ์แดง	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านวังพระนอน	โดยมี นางกัญจน์จณัฐ เล่ากothi	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านสามนาค	โดยมี นางสาวจินตนา คงศิริ	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านพันตำลึง	โดยมี นางสาวดลพร แพนพันธุ์อ้วน	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗ บ้านดอนกุ่มทิพย์	โดยมี นายสนธิ เรื่องทอง	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘ บ้านคลองพะเนียง	โดยมี นายไพโรจน์ จรรยาพูนทรัพย์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๙ บ้านหลังประตุน้ำ	โดยมี นายธนทอง ประดับมุข	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน

ปัจจุบัน ได้ยกระดับการปกครองจากเดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนก่ายานโดยมี

นายสมบุญ สุสัถิระ ดำรงตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและมีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ดอนมีลำคลองดอนกายน ไหลผ่าน ตำบลในแนวเหนือ - ใต้ นอกจากนี้ภายในตำบลยังมีคลองส่งน้ำชลประทานซึ่งอยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา โพธิ์พระยาตอน ๒

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไป จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านในเดือน ตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพอากาศหนาวเย็น ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดอากาศร้อน ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดฝนตกชุก

☆ สภาพภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ

สภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลดอนกายน จะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคมทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน-ตุลาคม ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปีและปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๗-๒๕๖๑) มีปริมาณน้ำฝน ๘๒.๔๗ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุด ในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙๐.๙๑ มิลลิเมตร และช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๗๙.๔๘	๘๐.๐๕	๙๐.๙๑	๘๖.๗๓	๗๕.๒
๑. มกราคม	๐.๐	๑๑.๕	๔๘.๗	๑๔.๐	๐.๔
๒. กุมภาพันธ์	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๓
๓. มีนาคม	๐.๐	๕๙.๔	๔๐.๒	๙๖.๙	๔๕.๐
๔. เมษายน	๗๖.๐	๑๐๐.๗	๐.๐	๑๙.๗	๑๐๕.๕
๕. พฤษภาคม	๓๘.๐	๘.๕	๑๑๕.๒	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗
๖. มิถุนายน	๖๐.๒	๖๖.๑	๑๘๔.๙	๔๒.๔	๖๗.๙
๗. กรกฎาคม	๖๕.๘	๑๐๓.๓	๑๕๗.๐	๑๙๒.๒	๕๒.๔
๘. สิงหาคม	๑๕๑.๙	๑๐๙.๐	๑๐๐.๒	๓๒๐.๒	๘๒.๘
๙. กันยายน	๒๙๑.๗	๓๒๐.๔	๑๐๙.๙	๕๕.๙	๑๘๔.๓
๑๐. ตุลาคม	๑๓๘.๐	๑๑๐.๐	๒๔๕.๘	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒
๑๑. พฤศจิกายน	๑๒๘.๙	๗๑.๗	๘๘.๔	๔๓.๘	๑๖.๓
๑๒. ธันวาคม	๓.๒	๐.๐	๐.๖	๓๑.๙	๑๘.๑

ข้อมูล : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๒

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมภายในตำบลอาศัยเส้นทางคมนาคมทางบกโดยทางรถยนต์ มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญในตำบล ได้แก่

-ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๑ ผ่านตำบลสนามชัย ท่าพี่เลี้ยง ไร่ใหญ่ ดอนกำยาน บางกุ้ง ดอนโพธิ์ทอง สวนแตง และตำบลศาลาขาว

-ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๒ ผ่านตำบลดอนกำยาน บ้านโพธิ์สระแก้ว สนามคลี และตำบลลิ้งชัน

-ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๐ ผ่านตำบลไร่ใหญ่และตำบล ดอนกำยานเข้าเขตอำเภอบางปลาม้า

-ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๕๗ เลี้ยวเมืองตะวันตก ผ่านตำบลท่าระหัดตำบลดอนกำยาน และตำบลดอนโพธิ์ทอง

-ถนน รพช. หมายเลข ๒๐๖๒ (บ้านอู่ยา - ท่ายสนามบิน)

-ถนน รพช. หมายเลขสพ.๒๐๖๖ (บ้านท่ายสนามบิน - บ้านบางปลาหมอ)

-ถนน รพช. หมายเลขสพ.๒๐๗๒ (บ้านดอนโพธิ์ทอง - บ้านวังพระนอน)

-ถนน รพช. หมายเลขสพ.๔๐๑๔ (บ้านมะขามล้ม - บ้านสามนาค)

-ถนน รพช. หมายเลขสพ.๔๑๕๗ (บ้านสามนาค - บ้านสามเหลี่ยม)

๑.๕ แหล่งน้ำ และระบบชลประทาน

- ▲ ลำน้ำดอนกำยานและคลองส่งน้ำสองซ้ายสองพี่น้อง
- ▲ แหล่งน้ำทางการเกษตรของแต่ละหมู่บ้านจะมีคลองพันตำลึง คลองสามนาค
- ▲ โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยา มีพื้นที่ส่งน้ำแยกตามหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยาของตำบลดอนกำยานแยกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	โครงการชลประทาน	คลองส่งน้ำ	พื้นที่นาทั้งหมด
๑	โพธิ์พระยา	๑ขวา	๕๓๓
๒	โพธิ์พระยา	๑ขวา	๑,๑๒๑
๓	โพธิ์พระยา	๑ซ้าย-๑ขวา-๑ขวา	๕๙๗
๔	โพธิ์พระยา	๑ซ้าย-๑ขวา-๑ขวา	๔๗๗
๕	โพธิ์พระยา	๑ซ้าย-๑ขวา-๑ขวา	๖๗๖
๖	โพธิ์พระยา	๑ขวา	๑,๕๗๕
๗	โพธิ์พระยา	๑ซ้าย-๑ขวา-๑ขวา	๑,๔๙๘
๘	โพธิ์พระยา	๑ซ้าย-๑ขวา-๑ขวา	๘๙๖
๙	โพธิ์พระยา	๑ขวา	๔๒๗
รวม			๗,๘๐๐

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

ประชากร

จำนวนประชากรตามสถิติการทะเบียนราษฎร ณ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๖๒ มีประชากรทั้งสิ้น ๑๐,๑๑๖ คน แยกเป็นชาย ๔,๙๖๐ คน หญิง ๕,๑๕๖ คน จำนวนครัวเรือนรวม ๓,๔๔๓ ครัวเรือน

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลประชากรของตำบลคอนกำยาน

หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		
		ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ ๑ บ้านอู่ยา	๑,๑๓๘	๑,๑๒๗	๑,๑๖๐	๒,๒๘๗
หมู่ที่ ๒ บ้านบางปลาหมอ	๔๘๓	๖๖๘	๗๘๔	๑,๔๕๒
หมู่ที่ ๓ บ้านศาลาแดง	๒๒๙	๓๗๔	๓๗๒	๗๔๖
หมู่ที่ ๔ บ้านวังพระนอน	๑๙๘	๒๙๕	๓๐๐	๕๙๕
หมู่ที่ ๕ บ้านสามนาค	๒๖๓	๕๐๒	๕๐๘	๑,๐๑๐
หมู่ที่ ๖ บ้านพันตำลึง	๓๔๖	๖๓๔	๖๒๔	๑,๒๕๘
หมู่ที่ ๗ บ้านดอนกุ่มทิพย์	๓๙๐	๖๙๖	๗๐๙	๑,๔๐๕
หมู่ที่ ๘ บ้านคลองพะเนียง	๑๕๑	๒๖๓	๒๕๙	๕๒๒
หมู่ที่ ๙ บ้านหลังประตุน้ำ	๒๔๕	๔๐๑	๔๔๐	๘๔๑
รวม	๓,๔๔๓	๔,๙๖๐	๕,๑๕๖	๑๐,๑๑๖

การประปา

มีประปาใช้ทุกครัวเรือน บางครัวเรือนใช้ระบบประปาส่วนภูมิภาค บางครัวเรือนใช้ประปาหมู่บ้าน ซึ่งทุกหมู่บ้านมีประปาหมู่บ้านละ ๑ แห่งรวมมีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๖ แห่ง

ด้านการศึกษา

★ สถานศึกษาสอนชั้นอนุบาลถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๓ แห่งดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลคอนกำยาน ระดับประถมศึกษา

ที่	ชื่อสถานศึกษาในสังกัด สพฐ.	ที่ตั้ง	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู อัตราจ้าง (คน)	นักการ ภารโรง (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)		
						ชาย	หญิง	รวม
๑	โรงเรียนวัดอู่ยา	หมู่ที่ ๑	๘	๒	๑	๗๔	๕๐	๑๒๔
๒	โรงเรียนวัดนิเวศน์ธรรมาราม	หมู่ที่ ๕	๑๐	-	๑	๑๐๖	๙๖	๒๐๒
๓	โรงเรียนวัดพันตำลึง	หมู่ที่ ๖	๔	๒	๑	๒๕	๒๗	๕๒
รวม			๒๒	๔	๓	๒๐๕	๑๗๓	๓๗๘

★ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่งดังนี้

ตารางที่ ๕ แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลดอนก่ายาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ที่	ชื่อสถานศึกษาในสังกัด สพฐ.	ที่ตั้ง	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู อัตราจ้าง (คน)	นักการ การโรง (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)		
						ชาย	หญิง	รวม
๑	โรงเรียนวัดวังพระนอน	หมู่ที่ ๔	๑๒	๒	๑	๖๐	๓๘	๙๘

★ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๕ แห่งดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงรายชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตำบลดอนก่ายาน

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ที่ตั้ง	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอู่ยา	หมู่ที่ ๑	๒	๒๑	๑๐	๓๑
๒	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังพระนอน	หมู่ที่ ๔	๒	๒๒	๑๔	๓๖
๓	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามนาค	หมู่ที่ ๕	๒	๒๔	๒๑	๔๕
๔	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพันตำลึง	หมู่ที่ ๖	๒	๑๘	๘	๒๖
๕	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนกุ่มทิพย์	หมู่ที่ ๗	๓	๓๒	๒๑	๕๓
รวม			๑๑	๑๑๗	๗๔	๑๙๑

ด้านการสาธารณสุข

◆ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่งดังนี้

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านอู่ยา ที่ตั้งหมู่ที่ ๑
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังพระนอน ที่ตั้งหมู่ที่ ๔

ด้านประเพณี และวัฒนธรรม

- ประเพณีสงกรานต์ ประชากรที่ไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่นเมื่อถึงประเพณีสงกรานต์จะกลับมาทำบุญตักบาตร สงฆ์น้ำพระและรดน้ำคำหัวผู้ใหญ่ เพื่อขอพรจากญาติผู้ใหญ่
- ประเพณีสารทลาว ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ของทุกปี เป็นประเพณีของคนพื้นบ้าน ที่มีเชื้อสายลาวซึ่งได้อพยพมาจากเวียงจันทร์เป็นเวลาร้อยกว่าปีมาแล้วเป็นประเพณีวัฒนธรรม ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ซึ่งจะมีการกวนกระยาสารทและจัดหาผลไม้ ประกอบพิธีบุญตามประเพณีและยังเป็น ของฝากนำไปไหว้ญาติผู้ใหญ่ที่อยู่ห่างไกล
- ประเพณีสารทไทย พิธีของประชาชนในประเพณีเกี่ยวกับการทำบุญเนื่องในวันสารท ไทย ซึ่งกำหนดไว้ วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ เป็นการทำบุญเพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจ แก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร เพื่อให้พืชพันธุ์มีความอุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นไป ด้วยเหตุนี้พุทธศาสนิกชนทั้งหลายจึงนิยมทำบุญทำทานอยู่เป็นนิจ แต่การทำบุญสารทนั้นด้วยเหตุว่าเป็นฤดูกาลแห่งการเก็บเกี่ยว จึงถือโอกาสทำบุญทำทานให้เป็นของขวัญแก่ไร่นาของตนเท่านั้น ต่อมาประเพณีสารทได้เปลี่ยนความเชื่อถือไปตามกาลเวลาและความเชื่อตามท้องถิ่นของตน บางแห่งเชื่อว่าเป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

บางแห่งก็เป็นประเพณีการทำบุญเนื่องจากร้างจากภารกิจไร่นาจึงถือโอกาสทำบุญครั้งใหญ่เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และครอบครัว

- ทำบุญกลางบ้าน ช่วงเดือน ๖ เป็นประเพณีความเชื่อเรื่องขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล โดยก่อผ้าทราย ตามจะนับพบของชุมชนแต่ละหมู่ แนวคลอง ลำน้ำ มีพิธีทำบุญตักบาตรเลี้ยงพระ

- ประเพณีลอยกระทง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ โดยจัดขึ้น

๑. เพื่อแสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่ให้เราได้อาศัยน้ำกิน น้ำใช้ ตลอดจนจนเป็นการขอขมาต่อพระแม่คงคา ที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงไปในน้ำ อันเป็นสาเหตุให้แหล่งน้ำไม่สะอาด

๒. เพื่อเป็นการสักการะรอยพระพุทธรูปบาทนัมมทานที เมื่อคราวที่พระพุทธรูปเจ้าเสด็จไปแสดงธรรมโปรดในนาคพิภพ และได้ทรงประทับรอยพระบาทไว้บนหาดทรายแม่น้ำนัมมทานที ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหนึ่งในแคว้นทักขิณาบถของประเทศอินเดีย ปัจจุบันเรียกว่าแม่น้ำเนรพุทท

๓. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ เพราะการลอยกระทงเปรียบเหมือนการลอยความทุกข์ ความโศกเศร้า โรคภัยไข้เจ็บ และสิ่งไม่ดีต่าง ๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง คล้ายกับพิธีลอยบาปของพราหมณ์

๔. เพื่อเป็นการบูชาพระอุปคุต ที่ชาวไทยภาคเหนือให้ความเคารพ ซึ่งบำเพ็ญเพียรบริกรรมคาถาอยู่ในท้องทะเลลึกหรือสะดือทะเล โดยมีตำนานเล่าว่าพระอุปคุตเป็นพระมหาเถระรูปหนึ่งที่มีอิทธิฤทธิ์มาก สามารถปราบพญามารได้

๕. เพื่อรักษาขนบธรรมเนียมของไทยไว้มิให้สูญหายไปตามกาลเวลา และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๖. เพื่อความบันเทิงเริงใจ เนื่องจากการลอยกระทงเป็นการนัดพบปะสังสรรค์กันในหมู่ผู้ไปร่วมงาน

๗. เพื่อส่งเสริมงานฝีมือและความคิดสร้างสรรค์ เพราะเมื่อมีเทศกาลลอยกระทง มักจะมีการประกวดกระทงแข่งกัน ทำให้ผู้เข้าร่วมได้เกิดความคิดแปลกใหม่ และยังรักษาภูมิปัญญาพื้นบ้านไว้อีกด้วย

ด้านศาสนา

ประชากรนับถือศาสนาพุทธเป็นหลัก มีศาสนสถานที่สำคัญ คือ วัด จำนวน ๖ วัด ได้แก่

✦ วัดอู่ยา	หมู่ที่ ๑
✦ วัดบางปลาหมอ	หมู่ที่ ๒
✦ วัดวังพระนอน	หมู่ที่ ๔
✦ วัดนิเวศน์ธรรมาราม	หมู่ที่ ๕
✦ วัดพันต่าลิง	หมู่ที่ ๖
✦ วัดดอนกุ่มทิพย์	หมู่ที่ ๗

องค์กร/สถาบันต่างๆ

☆ ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชน รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนก่ายาน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ในสมัยก่อนพื้นที่ภายในเขตเมืองสุพรรณบุรีส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มการสัญจรไปมาต้องใช้ทางน้ำเป็นส่วนใหญ่ในการติดต่อค้าขายในเขตตำบลดอนก่ายานนี้มีโขดอยู่โขดหนึ่งเนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่เศษ เป็นที่สูงน้ำไม่ท่วม มีต้นไม้ชนิดหนึ่งเรียกว่าต้นก่ายานซึ่งเป็นต้นไม้ที่มีกลิ่นหอมขึ้นอยู่เต็มทั่วไปชาวบ้านจะนำมาตำเอาน้ำหรือเอาดอกไม้ชนิดนี้มาตำข้าวทิพย์เป็นประจำทุกปีและเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่าโคกก่ายาน ต่อมาได้ยกฐานะเป็นตำบลจึงเรียกชื่อใหม่ว่า “ดอนก่ายาน”

☆ ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

เกษตรกรตำบลดอนก่ายานมีการรวมกลุ่มกันประมาณ ๕-๑๐ คน โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน ออกรับจ้างขนข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว และยังรวมกลุ่ม ๓-๕ คน ออกรับจ้างฉีดยาฆ่าแมลงนาข้าว โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับงาน

☆ องค์กรในชุมชน

ตำบลดอนก่ายานมีองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น อสม. อพพร. , คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ , รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

☆ งานกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ ๗ แสดงรายชื่อวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนก่ายาน

ที่	วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง			ผู้รับผิดชอบ
		เลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านพันตำลึง	๑๘๒	๖	ดอนก่ายาน	นายเขมชาติ วิเสโส

ตารางที่ ๘ แสดงรายชื่อกลุ่ม ๓ก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

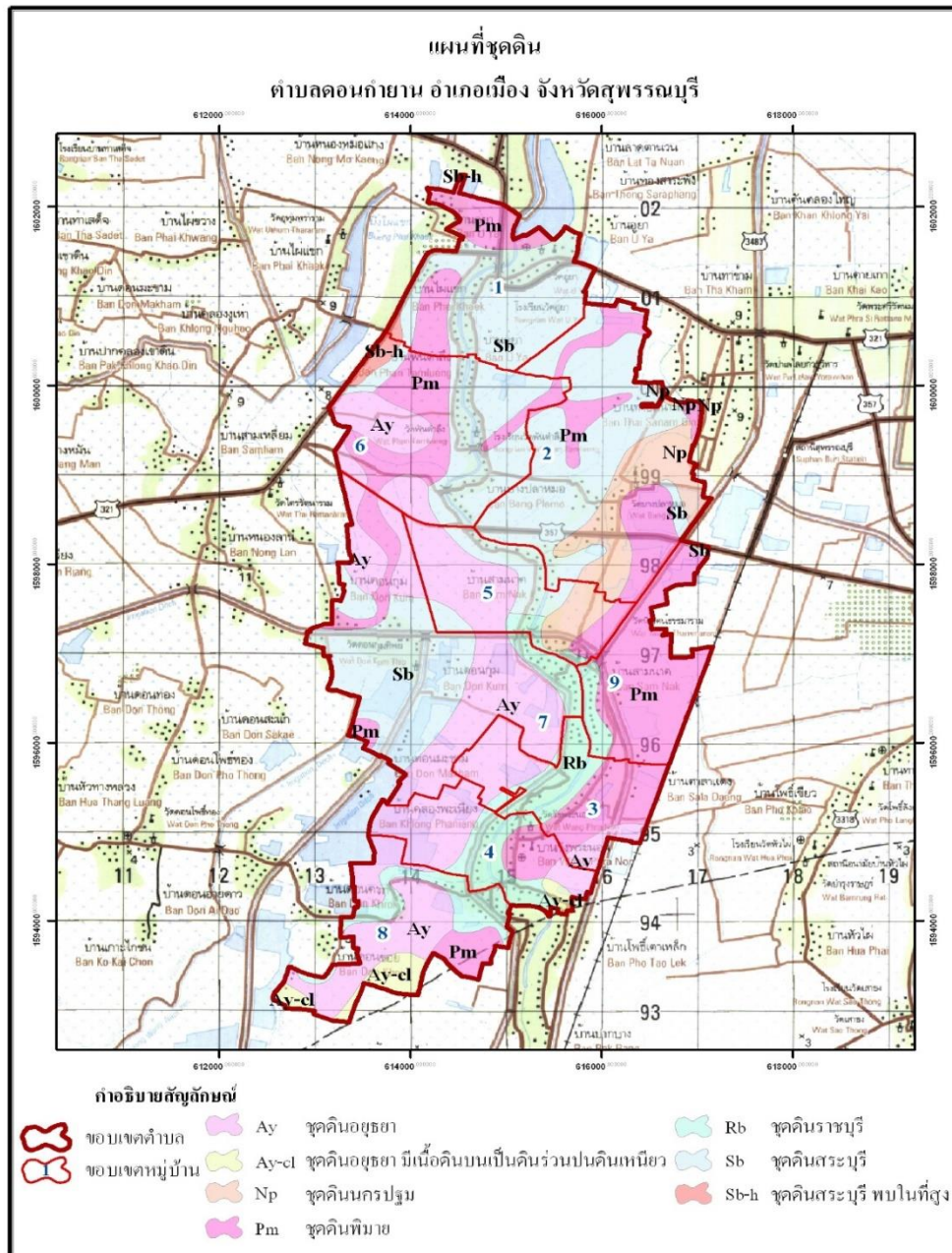
รายชื่อกลุ่ม ๓ก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๒

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	
แม่บ้านเกษตรกรบ้านพันตำลึง	ดอนก่ายาน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลดอนก่ายาน	ดอนก่ายาน

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ลักษณะของดิน

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีทรัพยากรดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูกทำนาทำไร่
ภาพที่ ๒ แสดงแผนที่ชุดดิน ตำบลคอนกำยาน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ๒๕๖๒

ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ตำบลคอนกำยาน มีชุดดินในพื้นที่ จำนวน ๗ ชุดดิน คือ ชุดดินอยุธยา ชุดดินอยุธยามีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ชุดดินนครปฐม ชุดดินราชบุรี ชุดดินสระบุรีชุดดินพิมาย และชุดดินสระบุรีพบในที่สูงแต่และชุดมีความเหมาะสมในการปลูกพืช ดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
อยุธยา	มย.	มม.	มม.	มม.
ราชบุรี	มย.	มม.	มม.	มน.
ชัยนาท	มย.	มม.	มม.	มน.
นครปฐม	มย.	มย.	มย.	มป.
พิจิตร	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.

หมายเหตุ:มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่งมป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง

มน. คือ มีความเหมาะสมน้อย

มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

๑. เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- ◆ Young smart farmer จำนวน ๑ ราย สาขาทำนา
- ◆ Smart farmer ๓๐๐ ราย ประกอบด้วย
 - สมาชิก ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช
 - เกษตรกรที่ผ่านการประเมิน smart farmer

๒. ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

ดิน หากพิจารณาคูณสมบัติของดินทั้งทางกายภาพและเคมี เช่น เนื้อดิน ความลึกของดิน ความสามารถในการอุ้มน้ำของดิน ชนิดของแร่ธาตุและปริมาณแร่ธาตุ อาหารของดิน จะพบว่า สภาพของดิน ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เหมาะสมกับการปลูกพืช ดังนี้

๑. การทำนาข้าว
๒. การเพาะปลูกพืชไร่
๓. การเพาะปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผลต่าง ๆ
๔. การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์

แหล่งน้ำ ประกอบด้วยแม่น้ำลำคลองต่างๆ มีแม่น้ำสายใหญ่ ๆ ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ และเศรษฐกิจของประชากร แหล่งน้ำ ๓ สาย ประกอบด้วย แม่น้ำสุพรรณบุรี สายน้ำดอนก่ายาน และบึงบ้านโพธิ์ นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำสายเล็กอีกหลายสายซึ่งส่วนใหญ่ จะไหลลงแม่น้ำท่าจีน เกือบทั้งสิ้น

แหล่งน้ำชลประทาน ๑ โครงการ ที่สำคัญ ประกอบด้วย โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา

- ◆ โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยา

ป่าไม้ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่มักมีอาชีพทำนา ไม่อยู่ในพื้นที่เขตป่าไม้

แร่ธาตุ จากการสำรวจของกรมทรัพยากรธรณี พบว่ามีปริมาณแร่ ไม่มาก และยังขุดพบน้ำมันดิบที่บ้านดอนระก่า ต.สวนแตงในบริเวณตำบลสวนแตง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ซึ่งปัจจุบันได้ทำการขุดเจาะแล้ว

การกสิกรรม จากการที่พื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีการชลประทาน อย่างทั่วถึง ประกอบกับสภาพดินเหมาะสมแก่การเพาะปลูก โดยเฉพาะการปลูกข้าว การเพาะปลูกพืชสวน มะม่วง และพืชผักสวนครัว

ปศุสัตว์ ตำบลดอนก่ายานเป็นแหล่งเลี้ยงปลาน้ำจืดโดยเฉพาะปลาสร้อยดอนก่ายาน มีปศุสัตว์จำพวก ไก่เนื้อ และไก่พันธุ์ไข่ ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจ ที่สำคัญ

๓. สินค้าเอกลักษณะประจำถิ่น

ปลายลิตดอนกำยาน คลองดอนกำยาน อยู่ในตำบลดอนกำยาน อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
 เดิมเป็นลำน้ำเก่าและตื้นเขินไป โดยมีจุดเริ่มต้นในเขตตำบลดอนเจดีย์จังหวัดสุพรรณบุรี ไหลผ่านเขตอำเภอสรี
 ประจันต์ ไปจรดคลองสองพี่น้อง มีสภาพเป็นคลองน้ำนิ่ง มีพันธุ์ปลาสลิดชุกชุมมากแต่หลังจากการสร้างโครงการ
 ชลประทานโพธิ์พระยาและการเจริญของจังหวัดฯ ทำให้คลองนี้ตื้นเขินหายไป แต่ก็ยังมีปลาสลิดแพร่กระจายใน
 แหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ บริเวณดังกล่าวอย่างมาก

ข้าว เพื่อการส่งออก ประกอบด้วย พันธุ์ กข๗๙ ปทุมธานี๑ กข๔๓ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ เป็นข้าว
ปลอดภัยเพื่อการบริโภค

๔. สินค้าเกษตรที่สำคัญ

✧ ลักษณะสภาพพื้นที่

ตำบลดอนก่ายานเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ซึ่งในฤดูฝนที่มีฝนตกชุกทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตรได้ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ , ๖,๘และหมู่ที่ ๙และมีพื้นที่ทำการเกษตรในเขตความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๒,๕๒๗ ไร่ ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๑-๙ และพื้นที่ทำการเกษตรในเขตไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓,๓๖๔ ไร่ ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔และหมู่ที่ ๙

☆ ปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๓ แสดงพฤติกรรมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

[illegible]

☆ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลอนก่ายานมีดังนี้

๑.) ข้าว

ตำบลอนก่ายานมีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักโดยแยกเป็น ข้าวนาปี มีเกษตรกรปลูกข้าวนาปี จำนวนทั้งสิ้น ๑๙๔ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี จำนวน ๔,๓๐๕ไร่ โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ของทุกปี ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวพันธุ์ กข.๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข.๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆได้แก่ กข. ๓๑ , กข.๕๑ , กข.๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่เพาะปลูก โดยใช้น้ำจากคลองชลประทาน กิโลเมตร-โพธิ์ค้อย มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๐๐ กิโลกรัม โดยมีรายละเอียดพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีแยกเป็นรายหมู่บ้าน ตามความละเอียดตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ดังนี้

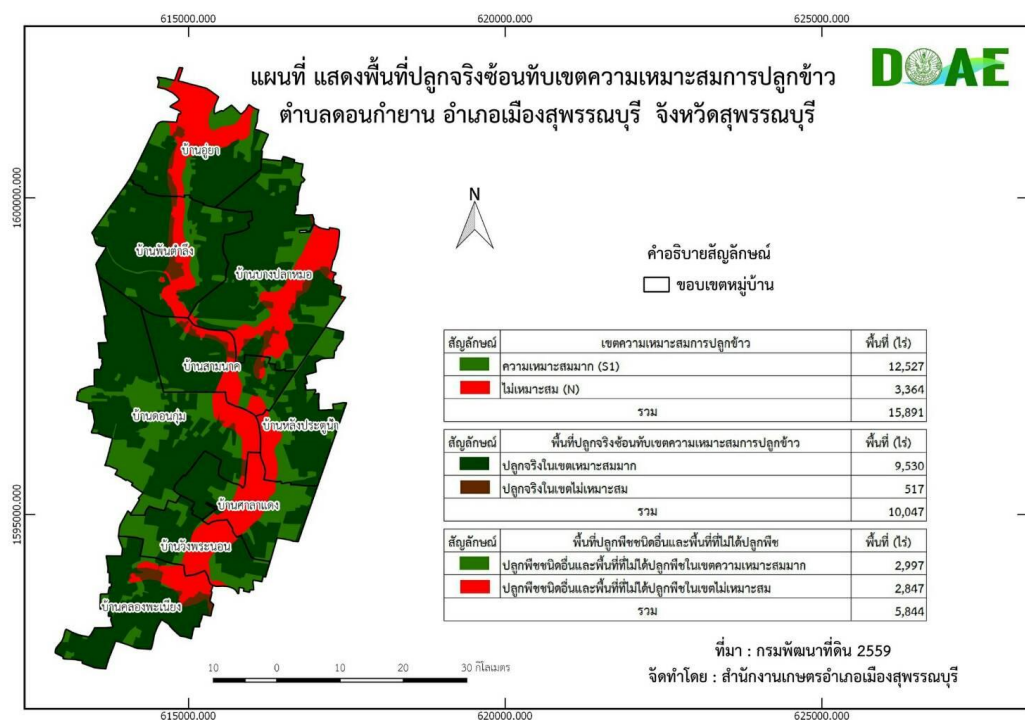
ตารางที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

ตำบลอนก่ายานอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		พท.ปลูก(ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก(ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย(กก./ ไร่)
๑	๓๕	๔๓๔.๔๙	๘๕๐	๔๓๔.๔๙	๘๕๐	๕๑๑.๑๙	๘๕๐
๒	๕๘	๑,๑๑๒.๓๙	๘๕๐	๑,๑๑๒.๓๙	๘๕๐	๑,๐๙๙.๒๕	๘๕๐
๓	๔๒	๖๗๗.๔๒	๘๕๐	๖๗๗.๔๒	๘๕๐	๕๗๕.๕๐	๘๕๐
๔	๒๙	๔๒๓.๘๗	๘๕๐	๔๒๓.๘๗	๘๕๐	๔๕๕.๗๕	๘๕๐
๕	๔๔	๖๘๐.๖๙	๘๕๐	๖๘๐.๖๙	๘๕๐	๖๕๔.๐๐	๘๕๐
๖	๑๐๕	๑,๐๗๕.๓๙	๘๕๐	๑,๐๗๕.๓๙	๘๕๐	๑,๕๗๖.๐๐	๘๕๐
๗	๑๑๒	๑,๓๙๙.๑๘	๘๕๐	๑,๓๙๙.๑๘	๘๕๐	๑,๔๙๖.๘๑	๘๕๐
๘	๗๐	๗๐๓.๑๓	๘๕๐	๗๐๓.๑๓	๘๕๐	๙๐๔.๗๙	๘๕๐
๙	๓๐	๔๘๗.๓๘	๘๕๐	๔๘๗.๓๘	๘๕๐	๔๔๘.๒๕	๘๕๐
รวม	๕๒๕	๖,๙๙๓.๙๒	๘๕๐	๖,๙๙๓.๙๒	๘๕๐	๗,๗๒๑.๕๔	๘๕๐

ที่มา:รายงานทะเบียนเกษตรกร ตำบลอนก่ายาน ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑

ภาพที่ ๔ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าวตำบลดอนก่ายาน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๒

๒.) พืชผัก ตำบลดอนก่ายาน มีการเพาะปลูกพืชผักที่สำคัญดังนี้

(๑) มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชผัก จำนวนทั้งสิ้น ๒๓ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกจำนวน ๘๕ ไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ นิยมปลูกผักกินใบ , ร้อยละ ๒๐ นิยมปลูกผักอื่นๆ โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม ของทุกปี จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรจะปลูกผักแบบยกร่องสวนคิดเป็นร้อยละ ๙๐ และแบบอื่นๆคิดเป็นร้อยละ ๑๐ โดยให้ผลผลิตแล้วจำนวน ๘๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๖๐๐ กิโลกรัม ตามความละเอียดตารางที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกพืชผัก แยกเป็นรายหมู่บ้าน ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙-๖๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกพืชผัก ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙-๖๑

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๑	๔	๙	๕๐๐	๑๑	๖๕๐	๑๑	๖๕๐
๒	๔	๑๔	๖๑๕	๑๙	๖๒๐	๑๙	๖๒๐
๓	๔	๑๙	๖๒๐	๒๘	๖๕๐	๒๘	๖๕๐
๔	๙	๒๑	๖๓๐	๒๒	๖๕๐	๒๒	๖๕๐
๕	๑	๑	๖๐๐	๑	๖๒๐	๑	๖๒๐
๖	๑	๔	๖๐๐	๔	๕๕๐	๔	๕๕๐
รวม	๒๓	๖๘	๕๙๔	๘๕	๖๒๓	๘๕	๖๒๓

☆ ต้นทุนการผลิต

การผลิตพืชเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบลตอนก่ายานที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว , ไม้ผล , พืชผัก โดยมีรายละเอียดแสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

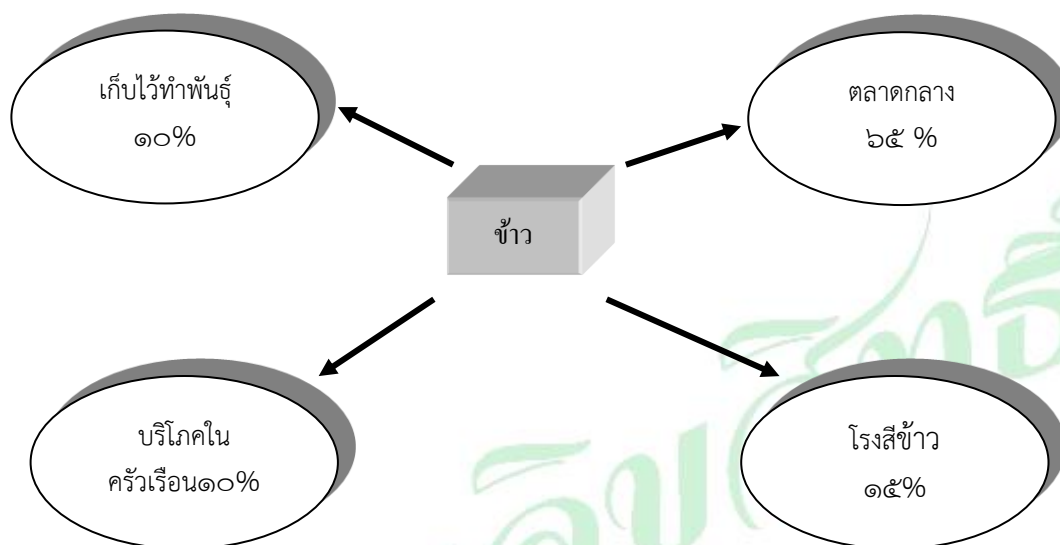
ตารางที่ ๑๒ แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

รายการ	ค่าใช้จ่ายในการผลิตแต่ละขั้นตอนของพืชแต่ละชนิด (บาท/ไร่)		
	ข้าว	มะม่วง	พืชผัก
การเตรียมดิน	๕๕๐	๔๐๐	๖๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๐๐	๑,๒๐๐	๘๐๐
- สารกำจัดวัชพืช	๓๕๐	๓๐๐	-
- สารเคมีกำจัดแมลง / โรค	๑,๐๕๐	๗๐๐	๕๐๐
- น้ำมัน	๓๐๐	๓๐๐	๒๕๐
- เกือบเกี่ยว/ขนส่ง	๕๕๐	๓๐๐	-
- ค่าเช่า	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
- สารบั้งคืบ	-	๗๕๐	-
- ฟาง	-	-	๒๘๐
- ไม้ลวก	-	-	๕๐๐
- ปุ๋ย	๖๐๐	๕๐๐	๔๐๐
- อื่น ๆ	-	-	๓๐๐
ค่าแรงงาน	๕๒๐	๓๐๐	๑,๕๐๐
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	๔,๘๒๐	๕,๒๕๐	๕,๖๓๐

☆ ข้อมูลการตลาด (วิธีการตลาด: แหล่งรับซื้อผลผลิต)

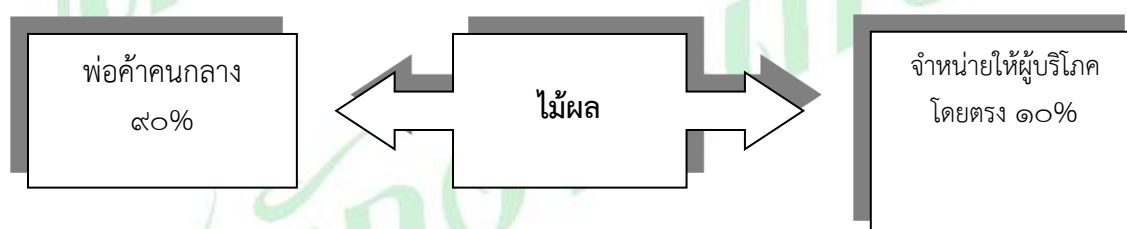
๑) วิธีการตลาดข้าว การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง และบางส่วนเกษตรกรจะเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และเก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป

ภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลดอนก่ายาน

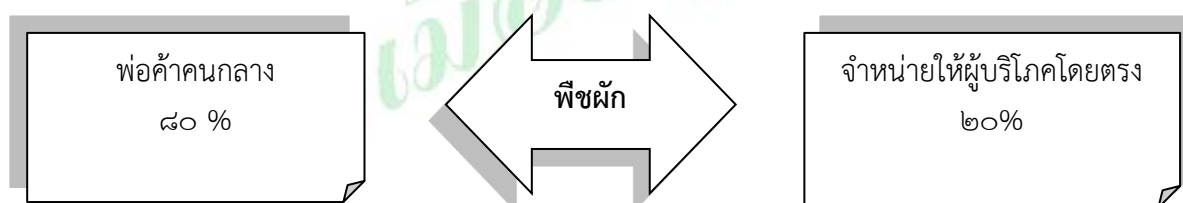
๒.) วิธีการตลาดไม้ผล เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิต โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ เมื่อถึงช่วงที่ผลผลิตสามารถเก็บเกี่ยวได้จะมีพ่อค้าคนกลางจะมารับซื้อผลผลิตถึงหน้าสวนและบางส่วนเกษตรกรจะนำไปจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่โดยตรง

ภาพที่ ๖ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลดอนก่ายาน

๓.) วิธีการตลาดพืชผัก เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิต โดยมีขั้นตอนและรูปแบบดังภาพที่ ๗ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลดอนก่ายาน โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ พ่อค้ารับซื้อที่แปลงเกษตรกรจำหน่ายต่อพ่อค้าคนกลาง จำหน่ายต่อพ่อค้าขายปลีกจึงถึงมือผู้บริโภค และเกษตรกร นำไปจำหน่ายเอง ราคาซื้อขายยึดราคาตลาดกลางกรุงเทพ มีการจ่ายเงินวันเว้นวัน หรือตามแต่จะตกลงกัน

ภาพที่ ๗ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลดอนก่ายาน

๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๑๓ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร				
๑. ดิน	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	ปรับปรุงบำรุงดิน	ทุกหมู่บ้าน	๑
๒. น้ำ	น้ำท่วม/แล้ง	-	ทุกหมู่บ้าน	๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ)				
๑. ราคา	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว)	นโยบายภาครัฐ	ทุกหมู่บ้าน	๑
๒. แหล่งรับซื้อ	ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พืชผัก, ไม้ผล)	เพิ่มช่องทางการขายสินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร				
๑. เกษตรกรรายเดี่ยว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ทุกหมู่บ้าน	๑
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์				
๑. ขายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิต การเกษตรสูง	แปรรูปผลผลิตให้มีความ หลากหลาย	ทุกหมู่บ้าน	๑

ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน

- ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ
- ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพการเกษตรบางฤดู บางพื้นที่
- ขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร
- ขาดความรู้ด้านการจัดการ และพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
- รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

แนวทางพัฒนาชุมชน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน
- เน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิต และประสิทธิภาพการผลิต ให้ได้ผลตอบแทนสูง มีคุณภาพ
- ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในด้านการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย สินค้าเกษตรในพื้นที่ ลักษณะการมีส่วนร่วมของเกษตรกรให้มากที่สุด
- ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้การจัดการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสานทั้ง ๓ ด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์
- ส่งเสริมและประสานงานจัดหาแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มติดต่อแหล่งงบประมาณสนับสนุนกลุ่ม

๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๑๔ การจัดทำ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ส๑	๑. เกษตรกร - สูงวัย - ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด - ไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย - กิจกรรมรายเดียว
	๒. มีเกษตรกรต้นแบบ และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ ส๒	๒. ต้นทุนการผลิตสูง
	๓. การคมนาคมขนส่งสะดวก ส๓	๓. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปมีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง wn
	๔. มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมหลากหลาย มีศูนย์ข้าวชุมชนที่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ดี ส๔	๔. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ และมีหนี้สินครัวเรือน
	๕. ผู้นำท้องถิ่นให้ความสำคัญร่วมมือด้านการเกษตร ส๕	
	๗. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	
	๘. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร, มีสถานที่รับซื้อผลผลิตเกษตร(โรงสีข้าว)	
โอกาส (O)	SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเอาชนะโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. นโยบาย มาตรการภาครัฐ และการสนับสนุนจากเอกชน ๑๑	๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) ส๑๐๑	๑. สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) w๑๐๑
๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาสเข้าถึงสื่อ และข่าวสารทางเทคโนโลยี ๐๒	๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิต slot๒ sm๐๒ sb๐๒	๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน w๑wm๐๑
๓. มีแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร	๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร และศูนย์ข้าวชุมชน ส๔๐๑	๓. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า w๑wb๐๑
๔. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๔. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย ส๑-ส๗๐๒๐๕	๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน w๑๐๑
๕. อยู่ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร (ตลาดไท ตลาดเกษตร สุพรรณ)		
๖. กระแสสุขภาพ และความต้องการอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น		
ภัยคุกคาม (T)	ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น t๑	๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน slot๑-t๑	๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม w๑t๑t๑
๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น t๒	๒. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร s๔t๑t๕	๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด w๑t๒
๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง ก่อให้เกิดค่าจ้างแรงงานสูง t๓	๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ slot๓ slot๑	๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) w๑t๔
๔. ภัยธรรมชาติ t๔	๔. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต slot๑-๒	
๕. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายเกษตร t๕	๕. พัฒนาระบบข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ slot๕	

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมเกษตรอุตสาหกรรม
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร
๔. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. สนับสนุนการสร้างทายาทเกษตรกร (YSF)
๒. เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. ยกระดับการจัดการองค์ความรู้ของชุมชน
๔. สนับสนุนการยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย
๕. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ
๔. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ
๕. เตรียมป้องกันปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานสูง

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑. สนับสนุนการเข้าถึงระบบเตือนภัยชุมชน
๒. สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม
๓. สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาการผลิตรายสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ วิสาหกิจชุมชน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

ตารางที่ ๑๕ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการลด ต้นทุนการผลิต ข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกร ได้เรียนรู้เทคโนโลยี การผลิตข้าวและการ ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อพัฒนาการ ผลิตสินค้าให้มี ประสิทธิภาพและ มาตรฐาน	๓๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย ต. ดอนก่ายาน	๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สมัครเกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี
พัฒนา เกษตรกร / กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกลไก การทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถ ขับเคลื่อนการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมการ ประเมินศักยภาพและ จัดทำแผนพัฒนา กิจการของวิสาหกิจ ชุมชน	๓๕ คน	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ ข้าวชุมชนบ้านพัน ตำลึง	๑. พิจารณาคัดเลือก วิสาหกิจชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพ กิจการอีกครั้งเมื่อ สิ้นสุดกิจกรรม	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๑.โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๒๐ คน	ศพก. เครือข่าย ต.ดอนก่ายาน	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	สนง.กษอ.เมืองสุพรรณบุรี

ภาคผนวก

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้นมีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่ายตอนก้ำยาน เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐บาท	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๘๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๗๗,๗๐๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๗๗,๗๐๐ บาท/ปี

๒. ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของ เศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะ ของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความ มั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการ พัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่ แข็งแรง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไม่เพียง ทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหา สมาชิกที่ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่ เข้ามาดำเนินกิจการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมา กขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อน การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

การดำเนินกิจกรรม

วิเคราะห์ศักยภาพ

๑.๑ สิ่งที่มี

๑. เกษตรกรมีประสบการณ์ และความชำนาญในการเพาะปลูกข้าว
๒. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้เข้าร่วมกลุ่มเตรียมพร้อมในการจัดตั้งแปลงใหญ่

๑.๒ สิ่งที่ขาดและสามารถจัดหาได้เอง

๑. การกำหนด บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่มยังไม่ชัดเจน
๒. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขาดการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร
๓. ขนาดอุปกรณ์เครื่องมือขนาดเล็กสำหรับบริหารจัดการแปลงปลูก

๑.๓ สิ่งที่ขาดและต้องการการส่งเสริมและสนับสนุน

๑. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร
๒. พัฒนาส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิต
๓. ขาดเครื่องจักรกลในการสีข้าว

๔. ขาดเงินทุน และปัจจัยในการบริหารจัดการผลิตสินค้า

การบริหารจัดการ

๑. ด้านการบริหารสมาชิก (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม ๒๕๖๒)

๑.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิกให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และเผยแพร่ให้สมาชิกทราบ

- การเลือกตั้งประธาน คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน โดยกำหนดเป็นวาระ ๒ ปี ซึ่ง การเลือกตั้งคณะกรรมการ สามารถพิจารณาจากความเหมาะสม ความชำนาญ ประสบการณ์

- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศอย่างเป็นทางการ

- ชี้แจงบทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบให้สมาชิกทราบ เพื่อให้เกิดการรับรู้และปฏิบัติตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและประสานงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ กำหนดเป้าหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับขององค์กรเป็นลายลักษณ์อักษร

- เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

- เพื่อให้สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

- เพื่อให้การดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสามารถแบ่งกฎ ระเบียบ ออกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น และมีการติดประกาศตามความเหมาะสม ส่งผลให้การผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการบริหารทุน (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๒.๑ ระดมทุนในลักษณะการถือหุ้น วิสาหกิจชุมชน กำหนดกติกา/หลักเกณฑ์ในการถือหุ้น ซึ่งต้องกำหนดเพดานหุ้นให้ชัดเจน ซึ่งต้องกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน เช่น ราคาหุ้น จำนวนการถือหุ้น การจ่ายผลกำไรตอบแทน เป็นต้น และต้องมีการชี้แจงให้สมาชิกได้รับทราบและทำความเข้าใจ ตลอดจนจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

- เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน

- เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม

๓. ด้านวัตถุดิบและการผลิต (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๓.๑ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการผลิต โดยเน้นเรื่องการลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพสินค้า

๓.๒ วางแผนการผลิต โดยจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล รายแปลง วิเคราะห์ข้อมูลการผลิตให้สอดคล้องกับพื้นที่ และตรงตามความต้องการตลาด

๓.๓ ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัย ตามมาตรฐานการผลิต ทั้งระบบ GAP HACCP เพื่อเป็นมาตรฐานสินค้าในการออกจำหน่าย และเพิ่มมูลค่าของสินค้า

๔. ด้านการบริหารการตลาด (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๔.๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพไม่มีสารปนเปื้อนของข้าวต่างสายพันธุ์ และปลอดภัย

๔.๒ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ มีข้าวต่างสายพันธุ์ ข้าวเพื่อสุขภาพ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้มีความหลากหลาย

๔.๓ วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีแผนการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

๔.๔ ลดต้นทุนการผลิต จากปัจจัยผลิตที่มีราคาแพง แต่สามารถทดแทนด้วยปัจจัยอย่างอื่น อาทิ ลดการใช้ปุ๋ยใช้ยาเคมี ปรับเปลี่ยนเป็นชีววิธี ใช้สารเคมีในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค

๔.๕ บริหารจัดการแปลงปลูกให้มีข้าวต่างสายพันธุ์เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้บริโภค และลดปัญหาอุปทานของสินค้าที่มีมากเกินไป ช่วยเรื่องราคาสินค้าให้มีราคาสูงขึ้น

๔.๕ เพิ่มช่องทางการกระจายสินค้าทั้งส่งขายตรงโรงสี หรือพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนาดต่าง ๆ เพื่อส่งขายในชุมชน หรือผู้ค้าปลีกรายย่อย

๔.๖ มีกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขายโดยมีส่วนลดทางการค้า ในกรณีซื้อมาก หรือมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตเพื่อแนะนำตัวผลิตภัณฑ์

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านพันด้าลิง หมู่ที่ ๖ ต.ดอนก่า ยาน สมาชิก ๓๕ ราย

สถานที่ดำเนินงาน

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านพันด้าลิง

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (ปีละ ๑ ครั้ง)

งบประมาณ

ภายในวงเงิน ๑๓,๑๔๕ บาท

สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละเอียดไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มือ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละเอียดไม่เกิน ๓๕ บาท/มือ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงาน
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินศักยภาพ
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- ๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๓๕ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มือ รวม ๑ มือ เป็นเงิน ๕,๒๕๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๓๕ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มือ รวม ๒ มือ เป็นเงิน ๒,๔๕๐ บาท
- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อการประเมินศักยภาพ ภายในวงเงิน ๒,๑๙๕ บาท
 - กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๒ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๒๗๐ บาท
 - สมุดปกอ่อน จำนวน ๓๕ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๗๐๐ บาท
 - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๓๕ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๕๒๕ บาท
 - แฟ้มกระดุมใส จำนวน ๓๕ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๗๐๐ บาท
- ๔) ค่าจัดจ้างจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา จำนวน ๓๕ เล่ม ภายในวงเงิน ๑,๗๕๐ บาท
- ๕) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๕๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (Output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนสามารถแผนพัฒนากิจการไปใช้พัฒนากิจการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้ ๓๕ ราย

หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน งบประมาณจำนวน ๑๓,๑๔๕ บาท/ปี

๓.ชื่อโครงการ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปีละมหาศาลและผลักดันประเทศไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลกแต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่าอีกรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ แล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่ง ปฏิกริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตร ลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ตำบลดอนก่ายาน เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๕ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

และ ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจง โครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ตำบลละ ๕๐ ราย - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ตำบล ๒ รีม ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๓๘ ด้าม) การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ตำบลละ ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๗๕๐ ๒๕๐ ๖๐ ๖๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ตำบลละ ๑ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๑๒๕ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการ เรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) สับปะรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๙๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฝ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๗๐๐ ๙๐๐ ๑,๒๐๐ ๓๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๕,๙๙๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซังลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ
จำนวน ๑๕,๙๙๕ บาท/ปี